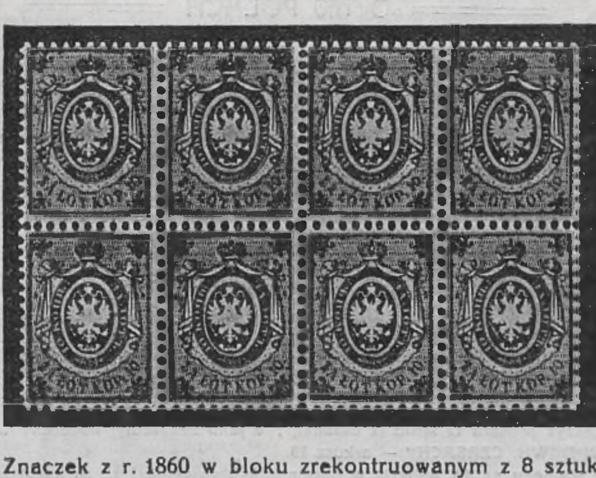
Cena 85 gr.

Ilustrowany Przegląd Filatelistyczny

Numer 12. GRUDZIEŃ 1926 R. Rok II.

Znaczek z r. 1860 w bloku zrekontruowanym z 8 sztuk.

TREŚĆ TEGO NUMERU:

Bezpłatne premjum dla P. T. Prenumeratorów!

ZESZYT DO ZNACZKÓW POCZTOWYCH

O 160 POLACH

DOŁĄCZYMY DO NUMERU 1-GO NA ROK 1927.

Pojedyńcze zeszyty „Ilustrowanego Przeglądu Filatelistycznego" są do nabycia:

w Bydgoszczy: Księgarnia Bydgoska, N. Gieryn, Plac Teatralny 3; — **w Krakowie:** „Świat Filatelistyczny", Plac W W. Świętych 1. — **w Lublinie:** W. Cholewiński Krak. Przedm. 38; — **we Lwowie:** L. Dubieński i Ska, Kościuszki 1; **w Łodzi:** „Unua Esperantista Filatelejo", Andrzeja 4; Księgarnia Stanisława Olczaka, Wólczańska 139, — **w Poznaniu:** W. Kołtunowicz, Aleje Marcinkowskiego 14; — Księgarnia Szkolna Św. Marcina 1, **w Sosnowcu:** I. Dippel, ul. Orla 24; **w Toruniu:** H. Kamiński, Szczytna 12 — **w Warszawie:** J. Babecki, Ś-to Krzyska 44, Z. Englert, Ś-to Krzyska 36, — A. Pachoński, ulica Jasna 16 J. Mozdyniewicz & W. Strzelbicki Śto-Krzyska 1111 — „Polonja" Mazowiecka 10, J. Czerwonobroda, Ś-to Krzyska 6, i we wszystkich większych księgarniach; — w **Wilnie:** Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha Dominikańska 4 i w agenturach towarzystwa **„Ruch"** na węzłowych stacjach kolejowych i w miejscowościach kąpielowych.

Niniejszy zeszyt zawiera 12 stron (z okładką); a jako bezpłatny dodatek: „JAK PRZEWOŻONO POCZTĘ POLSKĄ W DAWN. CZASACH" — arkusz 13.

Poprzednie numery są do nabycia w Administracji po cenie 1 zł. za każdy zeszyt.

Rocznik 1925 wraz z premjami znaczkowemi i dodatkami można nabyć w Administracji za cenę 6 zł.

Zeszyty pierwszego półrocza 1926 r. (nr. 1—6) z premjami kosztują 5.— zł.

Wszystkie premje znaczkowe dodane do zeszytów rocznika 1925 są do nabycia w Administracji za 1 zł.

Albumy do znaczków pocztowych wydanych dla ziem polskich, oraz albumy z kartkami czystemi z siatką orjentacyjną można nabyć w agenturach „Ilustrowanego Przeglądu Filatelistycznego".

Przy wszelkich zapytaniach należy dołączyć znaczek pocztowy na odpowiedź.

ILUSTROWANY PRZEGLĄD FILATELISTYCZNY

MIESIĘCZNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

OFICJALNY ORGAN
POLSKIEGO TOW. FILATELISTÓW W WARSZAWIE — ZWIĄZKU FILATELISTÓW W TORUNIU — TOW. FILATELISTÓW W BYDGOSZCZY — KÓŁKA FILATELISTYCZNEGO PRZY GIMN. POLSK. W GDAŃSKU.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: TORUŃ - SKRYTKA POCZTOWA 54

PRENUMERATA PÓŁROCZNA (6 zeszytów) ZŁ. 5.—
PRENUMERATA KWARTALNA (3 zeszyty) ZŁ. 2.50
DLA ZAGRANICY: - - - - - szwajcarskich FR 5.—

WSZELKIE WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ DO P. K. O. W WARSZAWIE NA KONTO NR. 160.076 HENRYKA KAMIŃSKIEGO - TORUŃ

DODATKI: 1) Jak przewożono pocztę polską w dawnych czasach (ark. 14)
2) „PHILPRESS" nr. 11/12 Międzynarodowy Organ Ogłoszeniowy.

NR. 12 | TORUŃ, GRUDZIEŃ 1926 R. | ROK II

Prof. J. ZAWIROWSKI (Gdańsk).

Znaczenie filatelistyki jako wiedzy pomocniczej dla młodzieży szkolnej.

Filatelistyka, uważana do niedawna za mniej lub więcej rozsądną, mniej lub więcej kosztowną zabawką — zaczyna już obecnie być traktowana jako wiedza, której zagranicą poświęca się wiele fachowych rozpraw, pism i artykułów. Ujmuje się w nich filatelistykę z różnych punktów widzenia: traktuje się tedy o rodzajach i technice ząbkowania, o sposobie drukowania znaczków, o obrazach na nich przedstawianych, o anachronizmach na znaczkach pocztowych i t. d. ,

Mnie chodzi o przedstawienie w niniejszym artykule, o ile filatelistyka jest wiedzą pomocniczą t. zn. o ile przyczynia się zwłaszcza u młodzieży szkolnej (co mam sposobność obserwować), do rozszerzenia i uzupełnienia wiadomości, nabywanych w szkole.

Przedewszystkiem tedy chłopiec, zbierający znaczki pocztowe, pogłębia swoje wiadomości z geografji, gdyż zdobywszy jakiś niezwykły znaczek — jakiś Nepal, Sarawak, Obok czy Gabun — zaciekawiony, gdzie leży dany kraj, szuka go w atlasie i zapamiętywa sobie jego położenie lepiej nieraz, aniżeli z wykładu szkolnego. To są wiadomości ogólne. Ale znaczki pocztowe dają chłopcu także krajobrazy, widoki miast, typy ludów i t. p., czyli wiadomości więcej szczegółowe z dziedziny geografji.

Filatelistyka pogłębia też wiadomości z historji. Wszak na znaczkach pocztowych widzi chłopiec głowy różnych panujących, może zauważyć, w jakim porządku i kiedy po sobie następowali, na innych ma przegląd ważniejszych członków dynastji (Austrja, Rosja) lub prezydentów (Stany Zjednoczone), na innych jeszcze widzi różne dawniejsze wypadki historyczne, dotyczące danego kraju (Portugalja, Stany Zjednoczone). Starsza młodzież doczyta się na znaczkach pocztowych i głębszych zjawisk historycznych. Czyż np. na ich podstawie nie można odcyfrować historji powstania i zjednoczenia Polski? — lub np. wzrostu i upadku potęgi Niemiec i Austrji podczas wojny?

Z tem łączą się wiadomości z dziejów kultury i sztuki. I w tej dziedzinie znaczki pocztowe mają duże znaczenie. Mam na myśli np. znaczki Egiptu, Grecji, Włoch i t. p. na których chłopiec widzi zabytki starożytne, sceny z igrzysk (Grecja), podobizny bóstw, co wszystko walnie uzupełnia jego wiadomości, nabyte w szkole.

Także heraldyka, czyli nauka o herbach, ma w filatelistyce wielką podporę, jeżeli przypomniemy sobie, na ilu to znaczkach pocztowych znajdują się herby państwowe, które gdzieindziej oglądać rzadko mamy sposobność.

A przyroda? I o niej również można się wiele dowiedzieć, zbierając znaczki pocztowe, na których przedstawione są różne egzotyczne zwierzęta (np. Liberja), ptaki i rośliny (np. kolonje francuskie).

Wreszcie filatelistyka daje młodzieży wiadomości numizmatyczne, których częstokroć z innego źródła zaczerpnąć jest bardzo trudno. Jak długo trzebaby grzebać w encyklopedjach i różnych leksykonach, aby się dowiedzieć o walucie w Japonji czy Peru, lub choćby nawet w Portugalji, czy Islandji? A w albumie

znaczków pocztowych bez trudu to wszystko znajdziemy. Znajdziemy tam również uwidocznione zmiany waluty, że przypomnę tylko znaczki Polski, Węgier, Austrji i t. p., znajdziemy wreszcie do pewnego stopnia obraz stosunków finansowych danego państwa, o czem świadczą prowizorja i zmiana wartości na zasadniczych, międzynarodowych barwach znaczków pocztowych.

Gdańsk, w grudniu 1926 r.

ROZMAITOŚCI

Z powodu trudności technicznych, nasi dostawcy klisz („Zakłady Graficzne Bibljoteki Polskiej" Sp. Akc. w Bydgoszczy), nie mogli dostarczyć nam zamówionych klisz w terminie. Po kilkotygodniowych wyczekiwaniach i monitach z naszej strony otrzymaliśmy odpowiedź, że klisze będą gotowe dopiero za kilka dni. Nie chcąc narażać Czytelników naszych na dalsze czekanie, postanowiliśmy wydać numer niniejszy bez ilustracyj. Wszystkie artykuły, w których zachodzą liczne klisze, opublikujemy w numerach 1 i 2 na rok 1927, które ukażą się z powodu nieprzewidzianych trudności technicznych, dopiero przy końcu lutego.

Odznaczenie za najpiękniejszy znaczek. „Collectors Club" (Klub Zbieraczy) w Cincinnati wybił złoty medal, przeznaczony dla twórcy najładniejszego znaczka, wydanego w czasie od 1 lipca 1925 do 1 lipca 1926 r. Klub ten wezwał wszystkich filatelistów świata do oświadczenia się w tej kwestji; rozstrzygnięcie wniosków powierzono specjalnej komisji, składającej się z artystów Cincinnati. Jury orzekła, że najpiękniejszym znaczkiem, wydanym w oznaczonym powyżej czasie, jest austrjacki znaczek 8-groszowy, serji Nibelungów i przyznała złoty medal wykonawcy projektu tego znaczka, W. Dachauerowi. Dachauer jest bardzo uzdolnionym rysownikiem, toteż prawie że wszystkie ładne znaczki austrjackie są jego dziełem.

„Żółw symbolem poczty grudziądzkiej". W nr. 192 „Słowa Pomorskiego" czytamy w kronice grudziadzkiej: Przestrzeń między główną pocztą w Grudziądzu a kamienicą nr. 3/5 przy tej samej ulicy, t. j. Sienkiewicza, na pewno nie wynosi więcej jak kilkadziesiąt metrów. Gdyby nawet najpowolniejszego żółwia wyprawiono z listem pod wspomnianym adresem, po dwóch godzinach adresat na pewno by już otrzymał list.

Poczta grudziądzka jednak nawet tą żółwią szybkością poszczycić się nie może, czego dowodem następujący wypadek:

Pewien państwowy urząd w Grudziądzu, dnia 4 sierpnia r. b. wysłał do p. S., przy ul. Sienkiewicza 3/5 kartkę z urzędowem zawiadomieniem i ciężko jest dać wiarę temu, że owa kartka na przebycie tej drobnej przestrzeni potrzebowała aż 13 (słownie: trzynaście) dni!!! Na stemplu bowiem pocztowym widnieje data 4. 8. 1926. adresat zaś otrzymał kartkę dopiero 17. 8. 1926. Sprawność naszej poczty w pewnych wypadkach przewyższa nawet powolność żółwia.

Międzynarodowa wystawa filatelistyczna odbędzie się prawdopodobnie w marcu 1927 r. w Monaku. Wystawę tę organizuje towarzystwo filatelistyczne w Monaku w połączeniu z południowo-francuskiemi organizacjami handlarzy filatelistycznych.

Wystawa Filatelistyczna na Jamajce odbędzie się w czasie od 21—26 lutego 1927 r. w Kingston, stolicy tej wyspy. Organizatorem jest „Jamaica Philatelic Society".

„Fédération Internationale de Philatélie. Do Międzynarodowego Związku Filatelistycznego przystąpiły dotąd Związki Stowarzyszeń Filatelistycznych następujących państw:

Niemcy	z 14.000	członkami
Francja	z 6.000	„
Austrja	z 3.500	„
Belgja	z 3.500	„
Holandja	z 2.500	„
Szwajcarja	z 2.500	„
Czechosłowacja	z 2.000	„
Razem	34.000	członków.

Prezydentem tej potężnej organizacji obrano na okres 3 lat p. W. Bigwood'a, reprezentanta Belgji. Funkcje sekretarza pełni p. P. J. Maingay. Francję zastępuje p. Langlois, Holandję p. Van der Schooren, a Szwajcarję prof. Suter.

Musimy się energicznie zabrać do pracy, aby stworzyć poważną polską organizację, obejmującą wszystkie polskie kluby filatelistyczne, abyśmy zajęli poważne miejsce wśród narodów, godne mocarstwowego stanowiska naszej wielkiej Ojczyzny.

Niemieckie Ministerstwo Poczty donosi, że pozostałości znaczków dobroczynnościowych wydania 1924 i 1925 r. zostały zniszczone.

Rosja wyda nowe znaczki pamiatkowe z portretem Lenina i datą 21/I 1924—1927.

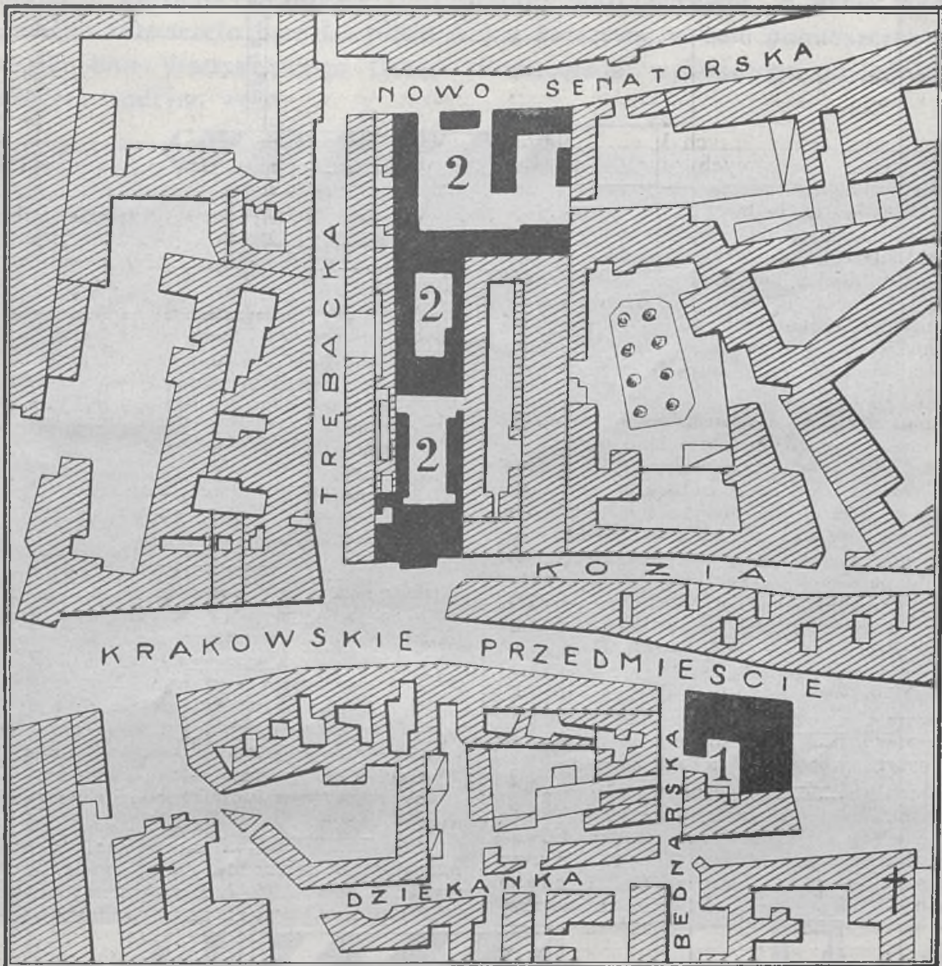
Ukazał się w obiegu znaczek na papierze z wodnym znakiem, ząbkowany: 6 kop. c.-błękitny — głowa włościanina.

Oczekuje się wkrótce wydania nowych znaczków, których projekty już są opracowane, a mianowicie: 60 kop. fioletowy — robotnik, 60 kop. c.-liljowy — robotnik, 70 kop. c.-zielony — czerwonogwardzista, 70 kop. brunatny czerwonogwardzista, 80 kop. szaro-zielony — włościanin, 80 kop. szaro-brunatny — włościanin, 90 kop ceglasty — robotnik, 90 kop. jasno-brunatny — robotnik.

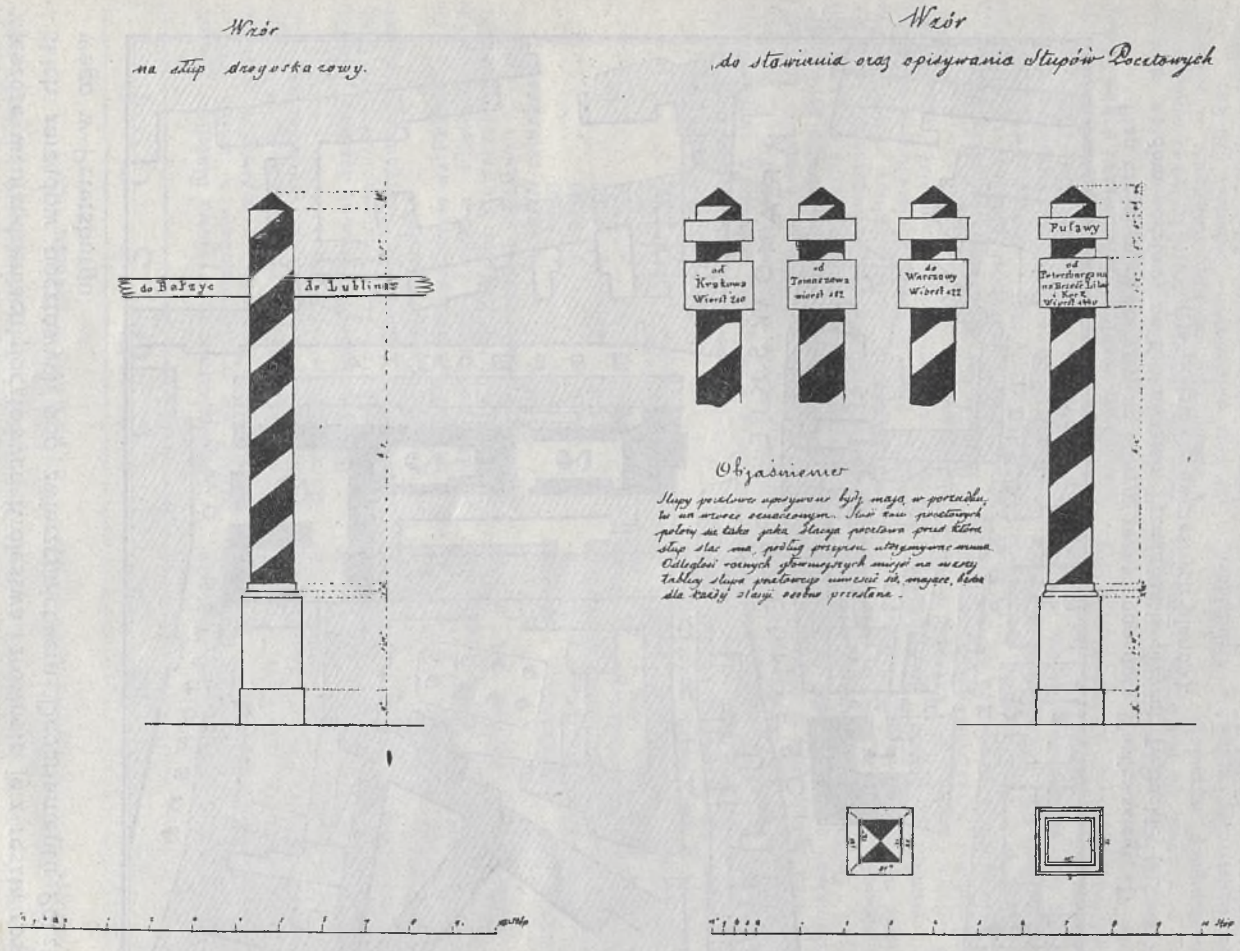
Projekty są wykonane na papierze z wodnemi znakami, ząbkowane 12.

Monako Z okazji miedzynarodowej wystawy filatelistycznej w Monaku, która się odbędzie w 1928 r., przygotowuje się wydanie

Reforma ta starła doszczętnie ostatnie ślady autonomji, widoczne jeszcze w urządzeniach pocztowych Królestwa i zrównała je z resztą rosyjskich zarządów pocztowych pod zwierzchnictwem Departamentu Pocztowego w Petersburgu.

Plan części m. Warszawy, na którym zaznaczono dom Wasilewskiego (1) i dom pocztowy na Krakowskiem Przedmieściu przy ul. Trębackiej (2). (Na podstawie ówczesnych planów).

Wzory słupów z drogowskazami, stawianych wzdłuż traktów pocztowych Królestwa Polskiego (połowa XIX w.).
(Archiwum Akt Dawnych w Warszawie № 720/XXXIII-18).

Obecnie Urząd Pocztowy Warszawa I, czyli t. zw. „Poczta Główna", oraz Generalna Dyrekcja Poczt i Telegrafów Rzeczypospolitej Polskiej (b. Ministerstwo Poczt i Telegrafów) mieszczą się w nowym gmachu przy Placu Napoleona Nr. 8, zajmującym narożnik ul. Wareckiej, obok starego domu b. Zarządu Pocztowego i Pocztamtu Warszawskiego. Budowę tego gmachu rozpoczęto parę lat przed wojną światową, w celu pomieszczenia w nim biur Warszawskiego Urzędu Pocztowego; wykończono go jednak dopiero podczas wojny.

Rysunek Dmochowskiego do wiersza Syrokomli (Drzeworyt Machowskiego).
Zmniejszona reprodukcja umieszczona w czasopiśmie „Kłosy".

«— — — — — — — — — — — —
Wesoło wieźć pocztę! zatrąbię na moście —
Tu kogoś się wpędzi, tam spotka,
Tu wiozę panicza, tu młode imoście,
O! wtedy pewniutka dwuzłotka!
— — — — — — — — — — — —»

(„Pocztylion", Gawęda Gminna, Wł. Syrokomli).

Dyliżanse, karety i omnibusy pocztowe spotyka się dzisiaj już bardzo rzadko, widzimy tylko w większych miastach furgony, a ostatnio samochody ciężarowe, przeznaczone do przewożenia worków z korespondencją, pak i innych przesyłek pocztowych na dworce i z dworców kolejowych, jak również pomiędzy poszczególnemi urzędami pocztowemi w mieście. Są jednak jeszcze kraje, jak np. Szwajcarja, gdzie do dzisiejszego dnia eleganckie żółto - czarne dyliżanse pocztowe przewożą turystów do miejscowości niedostępnych dla innych środków komunikacyjnych, i przypominają nam dawne czasy.

ALFABETYCZNY SPIS NAZWISK.

ŹRÓDŁA I BIBLJOGRAFJA.

1. Akta Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego: Sek. V. Nr. 7A — „Poczta" i „Urządzenie oraz koszt utrzymania Poczt Królestwa"; Sek. V Nr. 7A. Vol. 6239/1869 — „O Domu pocztowym w Warszawie" (znajdowały się przed wojną wszechświatową w Archiwum Kancel. Gener. Gub. Warsz.).

2. Akta Dyrekcji Generalnej Poczt Królestwa Polskiego; Fol. 189 — „O umowach o biegu poczt osobowo-listowych" (niegdyś w archiwum Pocztamtu Warszawskiego).

3. „Akta szczegółowe Dyrekcyi Poczt Królestwa Polskiego, tyczące się stacyi w Kłodawie". 1825—1843. N-ro 3/26. (Muzeum Pocztowo-Telegraficzne w Warszawie).

4. „Akta Dyrekcji Poczt w Królestwie Polskiem, dotyczące Stacji Pocztowej w Starej Wsi". Rok 1844/1870. Vol. I. Nr. 37. Arch. Nr. 47 (Muzeum Pocztowo-Telegraficzne w Warszawie).

5. Akta tymczasowej wojskowej komisji śledczej, dotyczące Rządu Narodowego i papierów do niego należących. („Djeło wremiennoj wojenno-sliedstwiennoj kommissji o rzondie narodowom i bumagach onomu prinadleżaszczych. Naczato 22 fiewr.; koneczeno 9 maja 1864; na 829 listach"). R. 1864. Nr. 273. W 2-ch częściach; na 829 kartach. (Archiwum Akt Dawnych w Warszawie).

6. Akta dotyczące Władysława Rudnickiego („O emisarie Władisławie Rudnickom. 1865. Po opisi Nr. 583"). R. 1865. Nr. 583. (Archiwum Akt Dawnych w Warszawie).

7. Akta w sprawie Stanisława Swieżyńskiego. („Po opisi Nr. 391. Wojenno-sudnoje djeło Nr. 482. O Stanisławie Swieżyńskom. 1863".) R. 1863. Nr. 391/482. Archiwum Akt Dawnych w Warszawie).

8. Akta Zarządu wojskowego naczelnika oddziału Augustowskiego, I sekcji. R. 1863. Nr. 4/8025. Na 383 kartach. „O pocztach i napadach na nie". („Po opisi Nr. 4/8025. Djeło Uprawlienja Wojennago Naczalnika Awgustowskago otdjeła, I otdjelenja. O pocztach i napadienjach na nich. Naczato 5/I; koneczeno 26/XII 1863; na 383 listach".) (Archiwum Akt Dawnych w Warszawie).

specjalnego znaczka okolicznościowego z podobiznami ostatnich trzech książąt panujących. Projektuje się wydanie 25.000 małych arkuszy; każdy arkusik zawierać będzie cztery znaczki, tak że cały nakład wynosić będzie 100.000 znaczków.

Polityka znaczków pocztowych. Republikańskie stowarzyszenia w Hanowerze postanowiły odmawiać przyjęcia listów i przesyłek pocztowych, frankowanych nowym niemieckim znaczkiem pocztowym z portretem króla Fryderyka Wielkiego, nalepiając przytem na przesyłkach takich karteczkę z napisem: „Odmówiono przyjęcia, z powodu ofrankowania przesyłki znaczkiem z Fryderykiem, jako protest przeciwko militarystyczno-monarchistycznej propagandzie poczty Rzeszy niemieckiej."

Poczta jednak hanowerska oświadcza, że przesyłek takich nie będzie zwracała wysyłającym i zatrzyma je, ponieważ kartki naklejane przez adresatów, są przestępstwem, posądzają bowiem republikańskiego ministra o szerzenie monarchizmu.

A zatem, z powodu oblicza „starego Fryca" na znaczkach pocztowych, wybuchła w Niemczech, wprawdzie bezkrwawa, ale zacięta wojenka domowa. (Kurjer Warszawski.)

Statystyka obrotów pocztowych. Pierwsze miejsce w obrocie pocztowym na całym świecie zajmuje bezsprzecznie Ameryka z przeszło 6 miljardami listów rocznie. Po Ameryce następuje Anglja z 3,5 miljardami i Niemcy z 1,8 miljardami listów rocznie. Ponad miljard listów w obrocie mają tylko oprócz tych państw Indje i Francja. Olbrzymi jest też w stosunku do liczby ludności obrót listowy Argentyny. Osięga on cyfrę 830 miljonów listów rocznie. Japonja oblicza swój obrót listów na 840 miljonów.

Inaczej układa się następtwo państw, jeżeli porównamy obrót pocztówkami. Na pierwszem miejscu kroczą Stany Zjednoczone. Z 2,25 miljardami pocztówek, przesłanych pocztą w przeciągu roku, stoi na drugiem miejscu Japonja. Na trzeciem miejscu z kilometrową odległością w cyfrach znajdujemy Niemcy z 800 miljonami pocztówek rocznię. Następnie Anglję z 450 miljonami, Włochy z 160 miljonami, Czechosłowację z 130 miljonami. Wszystkie inne państwa wykazują obrót w ramach tylko 100 miljonów.

Druków wysyłają Stany Zjednoczone w obrocie wewnętrznym również najwięcej, Francja na drugiem miejscu 3 miljardy, Anglja 2 miljardy, ponad miljard Niemcy i Włochy.

Abisynja, która jako państwo należące do międzynarodowego związku pocztowego posiada również swą statystykę, wykazuje się cyframi w wewnętrznym obrocie pocztowym: 115.023 listów, 350 pocztówek i 125 druków.

Z zagranicy do Stanów Zjednoczonych nadeszło listów 250 miljonów, do Anglji 147 miljonów, do Niemiec 118 miljonów, do Brazylji 118 miljonów. Również w przesyłce z zagranicy pocztówek i druków przodują Stany Zjednoczone.

Ogółem przesyła się do Stanów Zjednoczonych przesyłek pocztowych 340 miljonów, do Brazylji 242 miljonów, do Anglji 202 miljonów, do Niemiec 191 miljonów, do Francji 131 miljonów, do Argentyny 109 miljonów, do Japonji 91 miljonów, do Szwajcarji 72 miljonów.

Zmienia się sytuacja, jeżeli rozpatrzymy statystykę z innej strony, mianowicie ile przesyłek pocztowych wysyłają rocznie poszczególne państwa zagranicę. Przoduje oczywiście Ameryka z 550 miljonami, w tem 246 miljonów listów, drugie miejsce zajmuje Anglja, trzecie Niemcy, czwarte Francja z przeszło 200 miljonami, Austrja i Japonja wysyłają rocznie przeszło 100 miljonów.

Przesyłka pocztowa jako organ ogłoszeniowy. „Der Tag des Markensammlers" donosi o niedoszłych do skutku zamiarach brytyjskich władz pocztowych. Mianowicie Mr. Mitchell Thompson „The Postmaster-General", jako najwyższa instancja pocztowa, zapowiedział oficjalnie, że rząd angielski nosi się z zamiarem nadania przesyłkom pocztowym charakteru środka do reklamy, a to przez zastosowanie specjalnego ostemplowania. Oprócz kasownika określającego miejscowość i datę, chciano dodać zmieniony od czasu do czasu stempel dodatkowy, symbolizujący w kilku słowach żądaną reklamę jakiejś firmy.

Projekt ten nie tylko, że nie znalazł żadnego poparcia, lecz przeciwnie, naraził się na silny sprzeciw ze strony kupiectwa. Przez dłuższy czas umieszczano codziennie po kilka artykułów „nadesłane" we wszystkich dziennikach angielskich, które wypowiadały się przeciw projektowi. Na interpelację w angielskiej Izbie Gmin Mr. Mitchell Thompson udzielił oficjalnej odpowiedzi w tym sensie, że ten projekt rządowy upadł. Okazało się bowiem, że zainteresowanie było zbyt małe i dochód z tego tytułu byłby minimalny.

Analogicznie do powyższej wzmianki czytamy w „Die Postmarke" kilka ciekawych szczegółów o środkach, jakiemi chcieli posługiwać się kupcy w walce przeciwko powyższym zamiarom, o ileby ich oficjalnie nie zaniechano. Pomysłowe firmy angielskie chciały sporządzić sobie „czarne" koperty z maleńkim skrawkiem, przeznaczonym dla adresu, celem uniewidocznienia kasowników reklamowych. J. W.

Znaczki z okazji igrzysk olimpijskich. Rząd holenderski zadecydował wydać z okazji igrzysk olimpijskich w Amsterdamie serję znaczków składającą się z następujących wartości: 2, 3, 6, 10, 15 i 30 centów. Cena sprzedaży wynosi 3, 4, 7, 12, 17 i 33 centów. Dochód dodatkowy w kwocie 12 centów holenderskich od serji przeznacza się na fundusz igrzysk olimpijskich. J. W.

Nowe znaczki dobroczynne w Niemczech. Dnia 1 grudnia 1926 r. ukazały się w Niemczech nowe znaczki dobroczynne. Znaczki te, oprócz orła republikańskiego przedstawiają kolejne herby: Wirtembergji, Badenji, Turyngji

i Hasji (Hessen). Serja cała składa się z 4 wartości po 5, 10, 25 i 50 fenigów. Znaczki te sprzedaje poczta z dodatkiem 100%. Druk jest kilkobarwny; rysunek wszystkich znaczków jest jednolity.

Znaczki powyższe sprzedawać będzie poczta do 15 lutego 1927, a organa instytucyj dobroczynnych do 20 kwietnia 1927. Ważność obiegową mają wyżej wymienione znaczki do 30 go czerwca 1927 r.

N O W O Ś C I

POLSKA. Znaczek 5 gr dla polskich urzędów pocztowych w Gdańsku ukazał się w nowym nakładzie na papierze cienkim (druk rotacyjny, ząbkowanie $12^1/_2$).

ALBANJA. Serja znaczków lotniczych wydania 1925 r. została przedrukowana słowami „Republika Shqiptare", stosownie do rozporządzenia istniejącego w tem państwie. Wartości następujące: 5 qind. zielony, 10 qind. karminowy, 25 qind. niebieski, 50 qind. czarno-zielony, 1 frank fioletowy i czarny, 2 franki ciemno-oliwkowy i fioletowy, 3 franki ciemno-pomarańczowy i ciemno-zielony.

BELGJA. Znaczki opłaty typu obiegowych: 1 frank żółty i 1 fr. 50 c.-niebieski.

BUŁGARJA. W rysunku znaczka 1 lewowego ukazał się również znaczek opłaty 2 lewy oliwkowo-brunatny.

FRANCJA. Nowe wartości znaczków opłaty: 30 c. zielony (Pasteur), 45 c. fioletowy, 65 c. zielony i 75 c. czerwono-lila (Marjanna na tle kreskowanem), 90 c. czerwony (Pasteur), 1 fr. 10 c. czerwony (Marjanna na tle gładkiem). Z poprzednich znaczków, wydanych z przedrukiem nowej wartości, mamy do zanotowania następujące: 25 c. na 35 c. fioletowy, 50 c. na 60 c. fioletowy, 50 c. na 65 c. różowy, 50 c. na 75 c. niebieski, 50 c. na 80 c. czerwony, 50 c. na 85 c. czerwony, 50 c. na 1 fr. 05 c. czerwony, 50 c. na 1 fr. 25 c. niebieski.

Prócz tego ukazał się nowy znaczek dopłaty 3 franki czerwonolila.

HOLANDJA. Znaczek opłaty 50 c. zielony wydano na papierze z wodnym znakiem kółka.

Dnia 1 grudnia wydano serję znaczków dobroczynnych, składającą się z czterech wartości: 2 + 2 c. karminowy i srebrny, 5 + 3 c.-zielony i niebieski, 10 + 3 c. czerwony i oliwkowy, 15 + 3 c. fioletowo-niebieski i żółty. Rysunki znaczków przedstawiają jak i w roku ubiegłym godła prowincyj i rozmaite kwiaty.

JUGOSŁAWJA. Ogłoszona w Nr. 11 Przeglądu, serja znaczków z dopłatą na powodzian nie jest serja dobroczynna, lecz stosownie do rozporządzenia Zarządu Poczt musiała być używana przez cały miesiąc listopad obowiązkowo do opłacania wszystkich przesyłek pocztowych zarówno w kraju, jak i zagranicę. W trakcie kursowania tych znaczków zwykłe znaczki bez dopłaty chwilowo były wycofane z obiegu na przeciąg tego okresu.

Serja znaczków obiegowych została uzupełniona trzema wyższemi wartościami, mianowicie: 15 din. brunatny, 20 din. fioletowy i 30 din. pomarańczowy.

LUKSEMBURG. Dnia 10 listopada ukazała się nowa serja znaczków obiegowych, wykonana bardzo precyzyjnie w Ameryce, z portretem Wielkiej Księżniczki Szarlotty. Serja obejmuje następujące znaczki: 5 c. fioletowy, 10 c. oliwkowy, 20 c. pomarańczowy, 25 c. zielony, 40 c. oliwkowo-szary, 50 c. czerwono-brunatny, 65 c. szaro-lila, 75 c. karminowy, 80 c. brunatny, 1 fr. ciemno-szary, $1^1/_2$ fr. niebieski.

Wszystkie powyższe wartości ukazały się również z czarnym nadrukiem „OFFICIEL" jako znaczki urzędowe.

W drugiej połowie grudnia została wydana serja znaczków dobroczynnych, składająca się z pięciu sztuk z portretem młodego następcy tronu: 5 + 5 c. fioletowy i czarny, 40 + 10 c. zielony i czarny, 50 + 15 c. żółty i czarny, 75 + 20 c. czerwony i czarny, 1 fr. 50 c. + 30 c. niebieski i czarny.

ŁOTWA. Dla opłaty paczek z gazetami, wysyłanych kolejami, wydano serję znaczków gazetowych w większym wymiarze, składającą się z następujących znaczków: 10 s. oliwkowo-zielony, 15 s. lila, 20 s. czerwony, 50 s. zielony i 1 łat żółty.

NIEMCY. Cztery znaczki dobroczynne, utrzymane w tym samym stylu, jak i znaczki dobroczynne wydane w roku ubiegłym, stanowiące dalszy ciąg godeł państewek wchodzących w skład Rzeszy Niemieckiej, zostały wydane dnia 1 grudnia r. b. Wartości i kolory tych znaczków są następujące: 5 + 5 fen. zielony, czarny, złoty i czerwony (godło Wirtembergji), 10 + 10 fen. czerwony, złoty i cynobrowy (godło Badenji), 25 + 25 fen. niebieski, złoty i czerwony (godło Turyngji), 50 + 50 fen. brunatny, złoty, niebieski i czerwony (godło Hasji) Znaczki te będą miały obieg do dn 15 lutego 1927 r.

PORTUGALJA. Nowe znaczki serji obiegowej: 2 cent. fioletowo-brunatny, 4 cent. pomarańczowy i 40 cent. zielony.

Pozostałe znaczki serji niepodległościowej w celu zużycia zostały przedrukowane na znaczki opłaty niższych wartości, a mianowicie: 2 na 5 c. ciemno-brunatny i czarny, 2 na 46 c. karminowy i czarny, 2 na 64 c. niebieski i czarny, 3 na 75 c. czerwono-brunatny i czarny, 3 na 96 c. ceglasty i czarny, 3 na 1 esc. fioletowy i czarny, 4 na 1 esc. 60 c. zielony i czarny, 4 na 3 esc. brunatno-lila i czarny, 6 na 4 esc. 50 c. oliwkowy i czarny, 6 na 10 esc. karminowy i czarny.

SAN MARINO. Znaczek prowizoryczny dla przesyłek pospiesznych 60 cent. fioletowy

(Senf Nr. 87) został przy przekreśleniu nadruku „ESPRESSO", oraz dodaniu nowej wartości Lire 1,85 zamieniony znów na znaczek opłaty.

SZWAJCARJA. Jak corocznie, tak i w roku bieżącym wydano serję znaczków „Pro Juventute" z godłami poszczególnych kantonów szwajcarskich. Serja składa się z czterech następujących znaczków: 5 + 5 rap. fioletowy, zielony i żółty (godło kantonu Turgau), 10 + 5 rap. zielony i karminowy (godło kantonu Bazylei), 20 + 5 rap. karminowy, niebieski i czarny (godło kantonu Aargau), 30 + 10 rap. niebieski i czerwony (godło szwajcarskie i lew z Lucernu). Powyższe znaczki zakończają komplet znaczków „Pro Juventute" z godłami kantonów.

WŁOCHY. Znaczek dla przesyłek pospiesznych w rysunku znaczków tego rodzaju wydania 1903 r. — 1 lira 25 cent. niebieski.

KRAJE ZAMORSKIE.

CEJLON. Znaczek opłaty 9 cent. czerwony na żółtym.

EGIPT. Znaczki pamiątkowe z okazji Międzynarodowego Kongresu Żeglugi z wizerunkiem antycznej skulptury, znajdującej się w świątyni Deir el Bahari i przedstawiającej antyczny egipski żaglowiec: 5 mil. czerwonobrunatny i szary, 10 mil. różowy i szary, 15 mil. niebieski i szary.

Znaczek dla przesyłek pospiesznych 20 mil. zielonkawo-szary z pocztowcem na motocyklu, jadącym po pustyni.

ETJOPJA. Znaczki prowizoryczne nadrukowane na znaczkach serji obiegowej: $^1/_2$ gersza na 1 dolarze karminowy i czarny, 1 gersz na 3 dol. zielony i czerwony.

GUATEMALA. Z powodu zmiany systemu monetarnego, przyrównywującego pezo do dolara amerykańskiego, wydano nową serję znaczków opłaty z rozmaitemi widokami i portretami: 1 c. brunatny (obserwatorjum państwowe), 2 c. niebieski (prezydent Barrios), 3 c. fioletowy (Montufar), 4 c. żółty (Garcia Granados), 5 c. czarny (prezydent Orellana), 10 c. brunatny (świątynia Minerwy), 15 c. niebieski (pomnik Kolumba), 25 c. pomarańczowy (pomnik Barrios'a), 30 c. zielony (park Aurory), 50 c. różowy (jezioro Amatitlan), 1 pezo czarny (godło państwa).

GWINEJA PORTUGALSKA. Znaczki opłaty obiegowe w zmienionych kolorach: 60 cent. karminowy i czarny, 1 esk. ciemno-niebieski i czarny.

HONDURAS. Znaczki opłaty 6 c. wydania 1915 i 1919 r. (Senf Nr.Nr. 151 i 161) wydano powtórnie z nadrukiem „1926".

INDJE BRYTYJSKIE. Znaczek opłaty 4 annas oliwkowo-zielony wyszedł z napisem „Postage & Revenue", drukowany nie w Londynie, lecz na miejscu.

Wycofane z obiegu wartości znaczków opłaty (Senf Nr.Nr. 91, 92 i 93) zaopatrzone nadrukiem „One Anna Service" wydano jako prowizoryczne znaczki urzędowe: 1 anna na $1^1/_2$ anna brunatny, 1 anna na $1^1/_2$ annas brunatny i 1 anna na $2^1/_2$ annas niebieski.

KEDAH. Nowe wartości wzgl. zmiany kolorów znaczków opłaty: 4 cent. fioletowy, 6 cent. czerwony, 12 cent. niebieski i czarny i 35 cent. brunatno-lila.

KOSTARYKA. W poprzecznym formacie z widokiem klasztoru Św. Ludwika ukazał się znaczek 3 cent. niebieski.

LIBERJA. Znaczek opłaty 1 cent zielony i czarny ukazał się z nadrukiem nowej wartości „Two Cents" i przekreśleniem poprzedniej, jako znaczek 2 cent.

MAROKKO HISZPAŃSKIE. Znaczek hiszpański 2 cent. oliwkowo-zielony ukazał się tutaj z nadrukiem „ZONA DE PROTECTORADO ESPANOL EN MARRUECOS".

MEZOPOTAMJA. Znaczek 1 rupjowy ukazał się w zmienionym rysunku z portretem króla Faisala w kolorze brunatnym. Ten sam znaczek z nadrukiem „ON STATE SERVICE" ukazał się jako znaczek urzędowy.

NIGER. Ukazała się tutaj cała serja znaczków opłaty, zawierająca aż 23 sztuki bardzo brzydkich znaczków w trzech rozmaitych rysunkach: 1 c. lila i brunatny, 2 c. oliwkowo-szary i czerwony, 4 c. żółto-brunatny i czarny, 5 c. cynobrowy i jasno-zielony, 10 c. niebieski i niebiesko-zielony, 15 c. oliwkowo-zielony i jasno-zielony, 20 c. zielony i brunatny, 25 c. czarny i karminowy, 30 c. zielony i jasno-zielony, 35 c. ceglasty i jasno-niebieski, 40 c. czerwono-brunatny i czarno-szary, 45 c. żółty i lila, 50 c. czerwony i jasno-zielony, 65 c. zielony i czerwony, 75 c. zielony i lila, 90 c. karminowy i ceglasty, 1 fr. jaskrawo-czerwony i zielony, 1,10 fr. ciemno-brunatny i zielony, 1,50 fr. ciemno-niebieski i jasno-niebieski, 2 fr. pomarańczowy i brunatny, 5 fr. ciemno-lila i czarny, 10 fr. lila i czerwony, 20 fr. jasno-zielony i ceglasty.

PERSJA. Do ogłoszonych w Nr. 9 Przeglądu znaczków nadrukowych dochodzą jeszcze 2 kr. zielony i brunatny, 3 kr. szary i brunatny i 4 kr. niebieski i brunatny.

Do nowej serji z portretem nowego szacha doszedł jeszcze znaczek 15 sz. niebieski.

ST. PIERRE ET MIQUELON. Znaczek 30 c. serji obiegowej zmienił swój kolor na oliwkowo-zielony i zielony.

ST. VINCENT. Znaczek 3 p. serji obiegowej, który był w kolorze niebieskim, został zastąpiony przez inny w kolorze fioletowym na żółtym papierze.

SOMALJA WŁOSKA. Ukazały się dwa znaczki prowizoryczne nadrukowe: 70 cent. na 30 beza karminowy i brunatny, nadruk czarny i lire 2,50 na 60 beza ciemno-niebieski i czerwony, nadruk czerwony.

SYRJA. Z powodu zmiany taryfy zagranicznej wprowadzono w obieg trzy znaczki prowizoryczne nadrukowe: 4 P. 50 na 0 P. 75 brunatno-czerwony, 7 P. 50 na 2 P. 50 niebiesko-zielony i 15 P. na 25 P. niebieski.

TOGO. Obiegowa serja znaczków opłaty została uzupełniona znaczkami 10 fr. brunatnym i czerwonym i 20 fr. czerwono-brunatnym na pap. żółtym.

ZANZIBAR. Rozpoczęto wydawanie nowej serji znaczków opłaty ze zmienionym portretem sułtana. Do obecnej chwili wyszły trzy znaczki: 3 centy pomarańczowy, 20 centów niebieski i 50 centów brunatny.

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY I WYDAWCA: HENRYK KAMIŃSKI TORUŃ, SZCZYTNA 12.
CZCIONKAMI POMORSKIEJ DRUKARNI ROLNICZEJ SP. AKC. W TORUNIU